

Zprávy

Kybernetika, Vol. 16 (1980), No. 1, 100--102

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/124258>

Terms of use:

© Institute of Information Theory and Automation AS CR, 1980

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library*
<http://project.dml.cz>

K šedesátinám RNDr. Alberta Pereze, DrSc.

Dne 8. ledna 1980 se dožil svých 60. narozenin jeden ze zakladatelů a hlavních představitelů československé kybernetiky RNDr. Albert Perez, DrSc.

RNDr. Perez se narodil v Athenách, kde absolvoval Národní polytechnický institut. Jeho další odborný růst byl přerušen druhou světovou válkou. S. Perez věren svým ideálům a přesvědčení se ihned aktivně zapojil do národně-osvobozeneckého hnutí v Řecku. Vítězství pokrokových ideí v celém světě i aktivní politické práci věnoval Dr. Perez mnoho svých sil i po skončení války, kdy pokračoval ve svých studiích na přírodovědecké fakultě pařížské university, v École Supérieure d'Electricité, ale též po svém příchodu do Československa v roce 1949.

Dr. Perez nastoupil do matematického oddělení Tesla-elektronik, n. p. vedeného Dr. Antonínem Špačkem a postupně s tímto oddělením přešel do Ústavu teorie informace a automatizace ČSAV v roce 1959, kde pracuje dosud jako vedoucí vědecký pracovník a vedoucí teoretického oddělení.

V roce 1953 získal titul doktora přírodních věd na MFV KU v Praze a v roce 1964 obhájil

doktorskou disertační práci z oboru teorie informace a stal se doktorem fyzikálně-matematických věd.

Oblast vědeckého zájmu Dr. Pereze je velmi široká a různorodá, zasahuje do více vědních oborů, ale od samých vědeckých počátků až do dnešní doby jde vesměs o problematiku spojenou s otázkami měření, přenosu a zpracování informace. Prvních významných výsledků dosáhl Dr. Perez v oblasti teorie šumu v tzv. rovinné diodě. Na počátku padesátých let se již živě a hluboce zajímal o nové směry v oblasti teorie informace. Uveřejnil významné práce, které zkoumaly obecné kvantitativní vyjádření základních pojmů teorie informace. Tyto výsledky umožnily Dr. Perezovi a četným dalším významným odborníkům postupně zobecnit základní Shannonovy objevy na nejobecnější informační zdroje a sdělovací kanály. Souběžně se studiem role, kterou kvantitativní pojetí informace hraje při přenosu informace šumovými kanály, studoval Dr. Perez též roli informace ve statistickém rozhodování, při čemž aktivně rozvíjel i četné aplikační návaznosti tohoto nového směru zejména do oblasti biologie, medicíny a logiky. Sem patří výsledky zkoumající možnosti využití zkušenosti při rozhodování v apriori neznámé, anebo jen částečně známé situaci. Významná skupina jeho prací je věnována problematice redukce dat a problematice zjednodušování závislostní struktury statistických pozorování. Všechny tyto práce i když vycházejí a směřují k řešení praktických konkrétních problémů se vyznačují vysokou teoretickou úrovní zpracování a představují významný příspěvek československé i světové vědě.

Za práce objasňující vzájemné souvislosti teorie informace, statistického rozhodování a řízení byla Dr. Perezovi v roce 1975 udělena Cena ČSAV.

Dr. Perez patří k výrazným osobnostem našeho odborného života. Jeho vědecko-organizační činnost se projevila především při vytváření Kybernetické komise a později Československé kybernetické společnosti při ČSAV, jejíž byl prvním předsedou. Zasloužil se i o mezinárodní ohlas československé kybernetiky, především teorie informace.

Dr. Perez předává své vědomosti a zkušenosti mladé generaci. Pod jeho vedením vyrostla celá řada mladých vědeckých pracovníků.

Dr. Perez se dožívá svých šedesátých narozenin v pilné tvůrčí práci a přejeme mu do dalších let mnoho zdraví a tvůrčích úspěchů.

Jiří Nedoma

9th IFIP Conference on Optimization Techniques

Ve dnech 4.—9. září 1979 proběhla ve Varšavě konference věnovaná metodám optimalizace. Konference byla uspořádána pod záštitou TC-7 (Technical Committee 7 — System Modelling and Optimization), přičemž vlastní organizace se ujal Institut Badaň Systemowych PAN, jmenovitě pak doc. K. Malanowski. Vlastní jednání konference bylo výhodně situováno do Paláce kultury, kde bylo též zajištěno stravování účastníků a doprovázejících osob.

Konference tohoto typu se pořádají pravidelně jednou za dva roky; předcházející byla ve Würzburgu v r. 1977 a příští je plánována do New Yorku na r. 1981 (odpovědnost za organizaci vzal na sebe prof. R. F. Drenick). Jedná se o významné mezinárodní akce, a tak se nelze divit značnému zájmu široké vědecké veřejnosti. To se projevilo i na množství přihlášených referátů. Ve snaze vyhovět co největšímu počtu autorů bylo nakonec přijato (dle vydaného sborníku resumé) celkem 187 referátů z celkově 37 zemí. Z těchto pak byla vyčleněna skupina 50 referátů do tzv. „Paper Fair“, což podle představ pořadatelů mělo představovat neformální přednes referátů po skupinách a podle tematické příbuznosti. Prakticky se ale jednalo o tzv. „posters“, jak je to obvyklé v jiných oborech (medicina, biologie). Podstatná část referátů byla tak zařazena do sekcí. Vzhledem k tomu, že programový výbor měl k dispozici pouze resumé přihlášených referátů, bylo zřejmě rozhodujícím činitelem pro zmíněné rozčlenění de facto jméno autora a tematické zaměření referátu.

Ve vydaném konečném programu bylo uvedeno 134 referátů v sekcích a 43 na „Paper Fair“. Oficiální seznam účastníků hovořil

o 246 zaregistrovaných. Bohužel, jak se již při těchto akcích stává pravidlem, bylo mezi nimi i hodně takových, kteří se na poslední chvíli omluvili nebo se prostě nedostavili. Program jednotlivých sekcí byl tak doplňován tematicky vhodnými referáty z „Paper Fair“. Nakonec situace dostoupila tak daleko, že namísto plánované „Paper Fair“ proběhlo pouze zvláštní zasedání sekcí. Takto vznikaly pořadatelům zbytečné obtíže s nutnými změnami v programu, které se musely provádět na poslední chvíli.

Vlastní program konference probíhal vždy ve čtyřech paralelních sekcích, což mělo někdy za následek nemožnost stihnout všechny zajímavé přednášky dle individuálního výběru. Celkem bylo vyhlášeno 15 tematických sekcí. Pro představu uvedme jejich názvy: Mathematical Programming — Theory; Stochastic Control; Differential Games; Optimal Control — Partial Differential Equations; Optimal Control — Ordinary and Delay Differential Equations; Integer Programming; Mathematical Programming — Algorithms; Multiobjective Problems; Scheduling and Allocation Problems; Graphs and Networks; Software Problems; Economics and Econometrics; Environmental and Energy Systems; Biomedical Systems; Industrial Processes.

Z uvedeného výčtu vyplývá značná tematická nesourodost, jak tomu ovšem na těchto velkých akcích nutně bývá a asi i do budoucna bude. Proto jedinec může jen stěží posoudit původnost a význam přednášených výsledků. Z tohoto důvodu je třeba vyčkat vydání sborníku (vyjde u Springer-Verlag) přinášejícího plné znění referátů.

Kromě jednání v sekcích probíhala každý den též plenární zasedání, na kterých měli účastníci možnost vyslechnout celkem 8 vyžádaných referátů. Byly věnovány těmto otázkám: Optimization of Engineering Structures (Gutkowski); Theory and Application of Random Fields (Kallianpur); Mathematical and Economic Modelling of Scientific and Technical Development (Kantorovič); Game-Theoretical Optimization in Differential Systems (Krasovskij); Optimization of Regional Development (Kulikowski); New Functional Sets and Optimal Control (Lions); Optimization Algorithms in 1979 (Powell); A Methodo-

102 logical Guide to Multiobjective Optimization (Wierzbicki). Tyto přednášky byly vesměs na vysoké odborné úrovni a dávaly jak přehled stávajících teorií a výsledků, tak i naznačovaly možné cesty do budoucna.

Pro specialisty v oblasti ekonomie byla jistě lahůdkou diskuse u kulatého stolu na téma „System Techniques in Economics“, kterou řídil M. Intriligator. Diskuse se dále zúčastnili L. V. Kantorovič, V. L. Makarov (SSSR) a R. F. Drenick, J. Robinson (USA).

Během konference došlo též k zasedání TC-7, na kterém byl za jeho předsedu zvolen J. Stoer (Würzburg), sám dlouholetý člen TC-7. Je proto opravdu s podivem, že ani při této příležitosti se nedostavil náš zástupce v tomto orgánu. Tato situace již trvá řadu let a zdá se, že není v silách našeho národního komitétu pro IFIP se s touto situací vypořádat. Tento nedostatek však nejvíce pociťují ti z nás, kteří se akcí pořádaných pod záštitou TC-7 zúčastňují a nemohou časté dotazy na existující situaci dost dobře zodpovídat. Tady je již opravdu na čase, aby náš národní komitét urychleně celou situaci vyřešil.

Jaroslav Doležal

The Sixth Conference on Probability Theory

Ve dnech 10.—15. září 1979 byla uspořádána v rumunském Brašově již 6. konference o teorii pravděpodobnosti. Jak je patrné již z názvu, jde o periodickou akci, kterou organizuje v několikaletých intervalech Centrum matematické statistiky v Bukurešti.

6. konference (podobně jako již 5. konference v r. 1974) se konala v nových budovách university v Brašově. V evropském měřítku jde o dosti významnou akci. Celkově se konference zúčastnilo více než 200 specialistů, z čehož bylo asi 70 ze zahraničí. O všechny účastníky konference bylo ze strany rumunských pořadatelů velmi dobře postaráno.

Tematika konference byla značně široká a pokrývala prakticky vše, co lze zařadit do teorie pravděpodobnosti a matematické statistiky. Do programu konference bylo zařazeno

zhruba 40 vyžádaných referátů významných specialistů (např. E. Balas (USA), A. Halanay (Rumunsko), D. G. Kendall (Velká Británie), M. Schäl (NSR)) a dále 110 původních sdělení účastníků konference.

Při tak velkém počtu referátů bylo nutno rozdělit příspěvky do 5 sekcí s těmito názvy: „Probability Theory and Stochastic Processes“, „Mathematical Statistics“, „Operations Research and Mathematical Programming“, „Biostatistics“ a „Applications of Statistical Methods“. Vlastní jednání konference probíhalo paralelně v těchto 5 sekcích, pouze úvodní a závěrečné zasedání konference bylo společné.

Účastníci konference obdrželi pouze resumé přihlášených referátů. Přednesené příspěvky budou v plném znění vydány později knižní formou ve sborníku konference.

Karel Sladký

Třetí Československo-sovětsko-maďarský seminář o teorii informace

Ve dnech 23.—27. 6. 1980 pořádá Ústav teorie informace a automatizace ČSAV v pořadí již třetí seminář o teorii informace. Seminář bude pořádán v Domě vědeckých pracovníků v Liblicích a svou náplní bude navazovat na předchozí společné semináře, pořádané v r. 1976 v Liblicích a v r. 1978 v Tbilisi. Hlavní část programu semináře budou tvořit pozvané referáty a přihlášená sdělení týkající se teoretických problémů, spojených s rozvojem a aplikacemi teorie informace a teorie statistického rozhodování, především se zaměřením na matematické metody teorie kódování a na statistické rozhodovací procesy v úlohách teorie přenosu informací. Příspěvky budou uveřejněny ve sborníku. Případní zájemci o účast na semináři mohou požádat o bližší informace na adrese: ÚTIA-ČSAV, Seminář TI, Pod vodárenskou věží 4, 182 08 Praha 8. Vzhledem k omezené kapacitě Domu vědeckých pracovníků ČSAV je žádoucí, aby případný zájem o účast byl projeven co nejdříve, ne později než k 15. dubnu 1980.

Milan Mareš